

Gestaltningsskildring

Detaljplan för Vilunda 28:12 m.fl.

2022-10-24

Gestaltningsskildring

Detaljplan för Vilunda 28:12 m.fl.

Innehåll:	Sida
Bakgrund och analys	3-8
Illustrationsplan	9
Entréplan	10
Takplan	11
Gårdsutformning	12
Volymstudier	13-16
Fasader med omgivning, skala 1:500	17-18
Fasader, skala 1:300	19-20
Sektioner, skala 1:300	21
Gestaltningsskildring	22-23
Material- och kulörpalett	24-26
Visualisering - Dagsbild	27
Visualisering - Kvällsbild	28

Förskolegård/ park i förgrunden med Sigma centrum i fonden

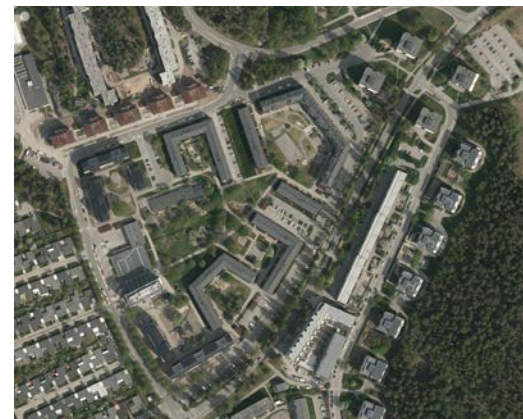
Exempel på konstnärlig utsmyckning i området

Flygbild över området 1975

Flygbild över området 1995

Flygbild över området 2016

Bakgrund

Kulturmiljöanalys - sammanfattning

Sigmaområdet är planerat utifrån ett gemensamhetsideal och bör hållas ihop som en helhet. Byggnaderna och omgivningarna utgör byggnadsstenarna som skapar gemenskapen.

Ursprungligen bestod området av tre-vånings bostadshus, förskolebyggnad i en våning samt Sigma centrum som består av en låg envåningsbyggnad och ett åtta våningar högt bostadshus. I området utgör den höga delen av Sigma centrum ett visuellt landmärke. Förskoletomtens läge och topografi utgör en central punkt i området. Förskolebyggnaden är underordnad i material och skala.

Området har en hög grad av konstnärlig utsmyckning som är tidstypisk och av hög kvalitet. Dock är det många i området som inte känner till konsten eller har uppmärksammat den.

Under 2010-talet byggdes delar av bostadsbeståndet på med två våningar och övriga bostadshus har tilläggsisolerats och fått nya tak. Området har också kompletterats med punkthus.

Kulturmiljöanalys, 2021-10-08

Sigma centrum, entré mot parken och gångstråk i området.

Bostadshus tre våningar, förskolan till höger i bild.

Sigma centrum sett från parken.

Bakgrund

Platsens förutsättningar - sammanfattning platsanalys

Framträdande karaktärsdrag gällande platsens förutsättningar som är värda att bevara:

- Grönskan
- Uppvuxna träd
- Gårdarna som är öppna men ändå avskiljbara (tydliga gränser)
- Gemensamma ytor för samvaro. Det är viktigt att den centrala parken fortsatt ska vara en plats för allmänheten – dvs. inte behöva tas i anspråk som privat bostadsgård i och med exploateringen.
- Topografin – de karaktäristiska kullarna
- Siktlinjer genom området
- Fortsatt trafikseparerat, bilfritt inne i bostadsområdet

Platsanalysen lyfter följande punkter som kan, och bör, förbättras i samband med den nya exploateringen:

- Den upplevda tryggheten
- Områdets ursprungliga arkitektoniska karaktärsdrag, bidrar till sammanhållen karaktär och gemenskapsskapande.

Parkens karakteristiska kullar

Bostadsgård

Bostadsentré

Källarentré, räcke som konstnärlig utsmyckning

Förskolebyggnaden sett från gården

Bostadshus från 1960-talet, gårdsfasad

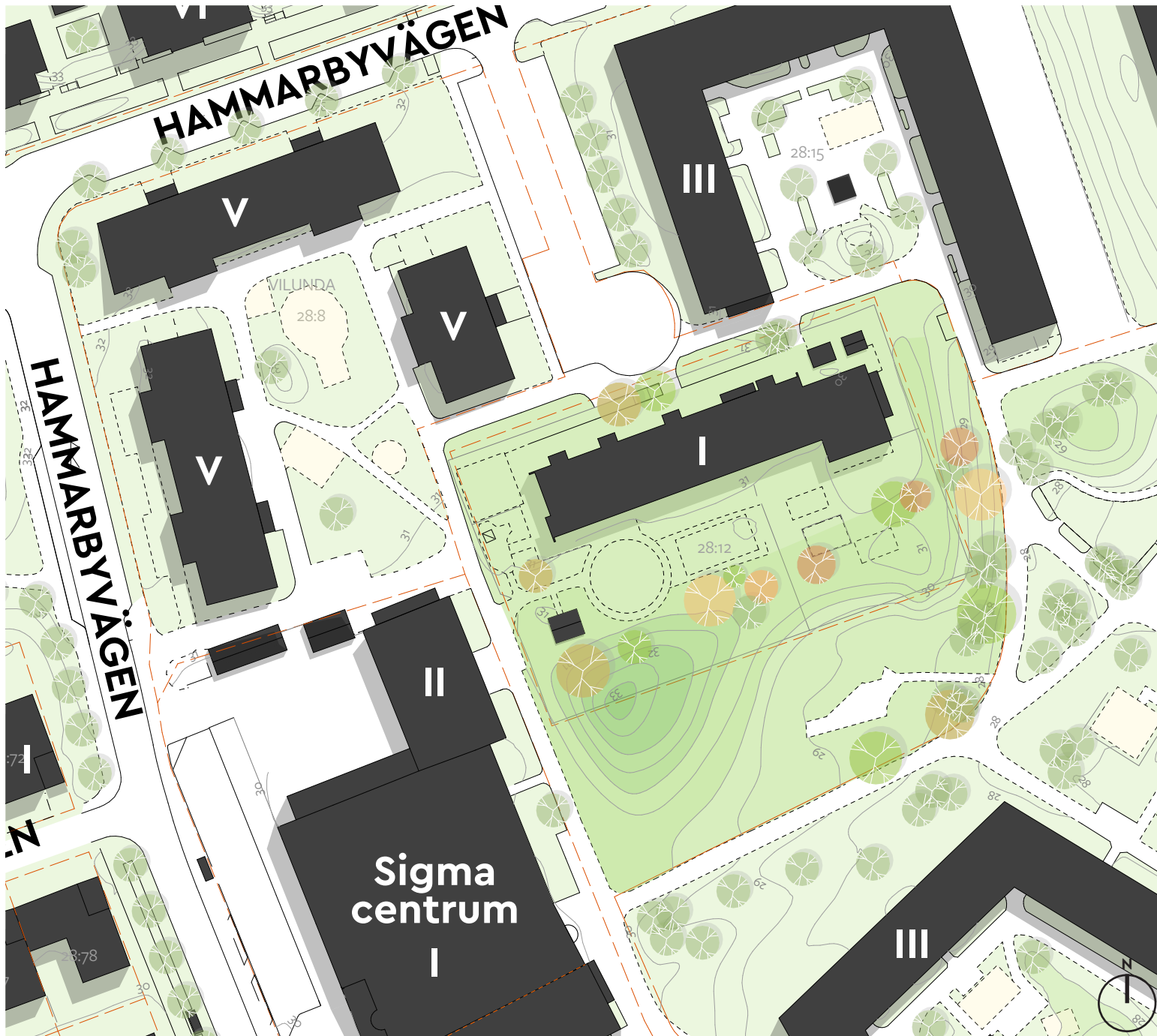

Bostadshus från 2010-talet, gårdsfasad

Platsanalys, 2021-06-14

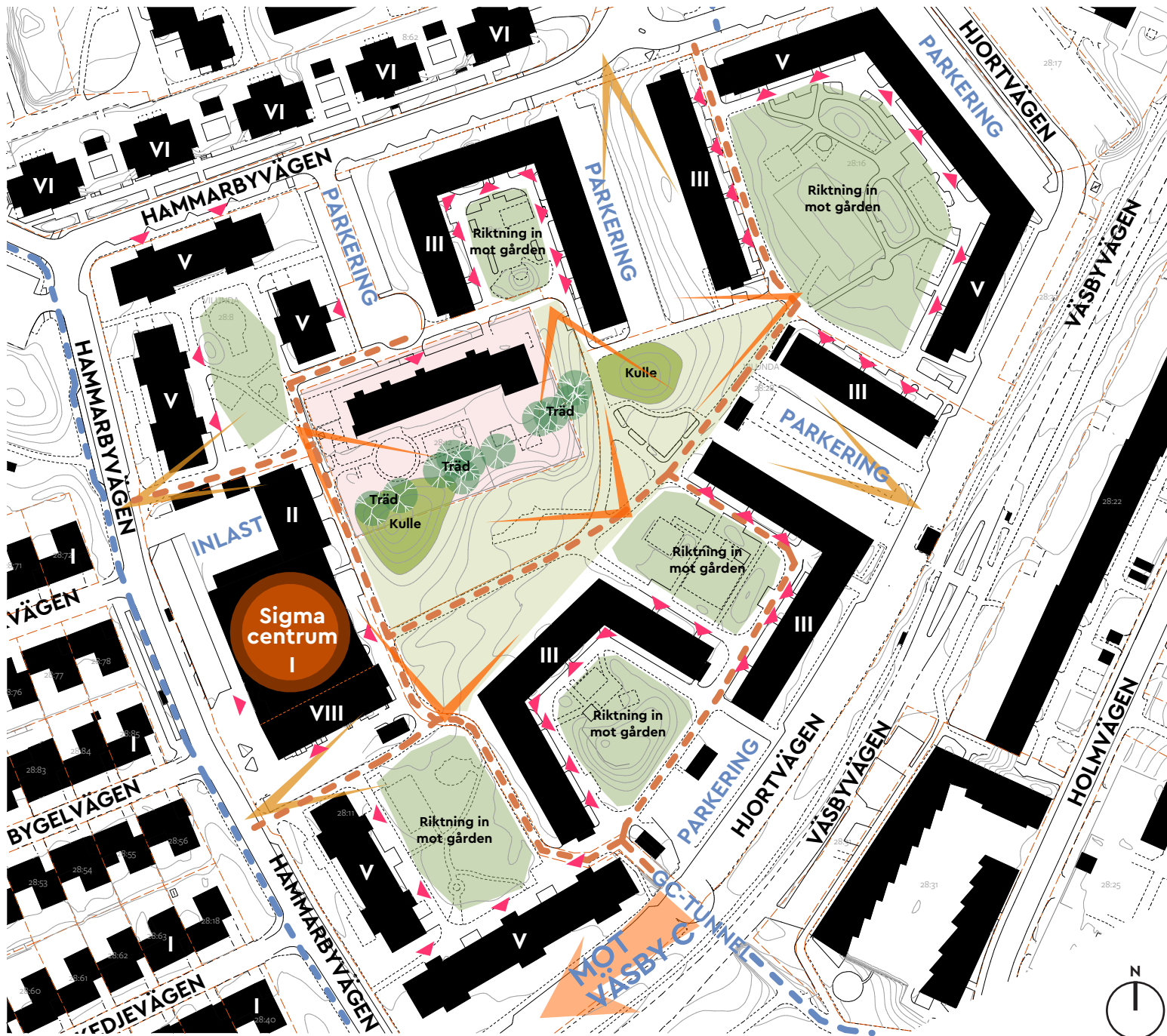

Bakgrund

Situationsplan, dagens situation
Skala 1:1000

Bakgrund

Platsanalys

LEGEND

- Gång- och cykelbana
- Stråk
- > Siktlinjer in i området
- > Siktlinjer in mot park
- ▲ Entréer
- Fastigheten
- Grönskande bostadsgårdar
- Målpunkt
- Bevarandevärda landskapselement
- TEXT Trafik

Framträdande karaktärsdrag att förstärka och framhäva:

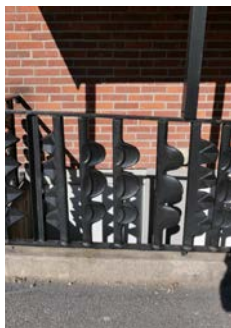
Sammanhållen gestaltning

Ordnad förgårdsmark

Portiker

Konstnärlig utsmyckning

Omhändertagna entreér

Uppväxt grönska och topografi

Områden där en nya exploateringen kan bidra till förbättring:

Tydliga baksidor

Slutna fasader mot offentliga rum

Offentliga platser saknar i vissa fall omsorg

Bakgrund

Områdets karaktär

Framträdande karaktärsdrag på platsen som den nya exploateringen ska förstärka och framhäva:

Struktur

- Tydliga gränser mellan privat, offentligt och semi-privat genom t ex ordnad förgårdsmark och gårdarsrum som är öppna men ändå avskiljbara.
- Gemensamma ytor för samvaro
- Rörelsestråk genom området
- Grönskan
- Uppvuxna träd
- Topografin – de karaktäristiska kullarna

Bebyggelse

- Hög detaljering och utsmyckning på utvalda delar
- Den rådande skalan (3-5 våningar)
- Omhändertagna entréer
- Byggnaderna i området har ett sammanhållet formspråk med rena och enkla volymer
- Bidra till områdets sammanhållna gestaltning

Områden där en nya exploateringen kan bidra till förbättring:

- Den upplevda tryggheten genom fler "ögon på gatan", inte skapa nya baksidor
- Områdets ursprungliga arkitektoniska karaktärsdrag, bidrar till sammanhållen karaktär och gemensamhetsskapande
- "Entréstråk" till området vid sidan av Sigma centrum

Bakgrund

Byggnadernas karaktär

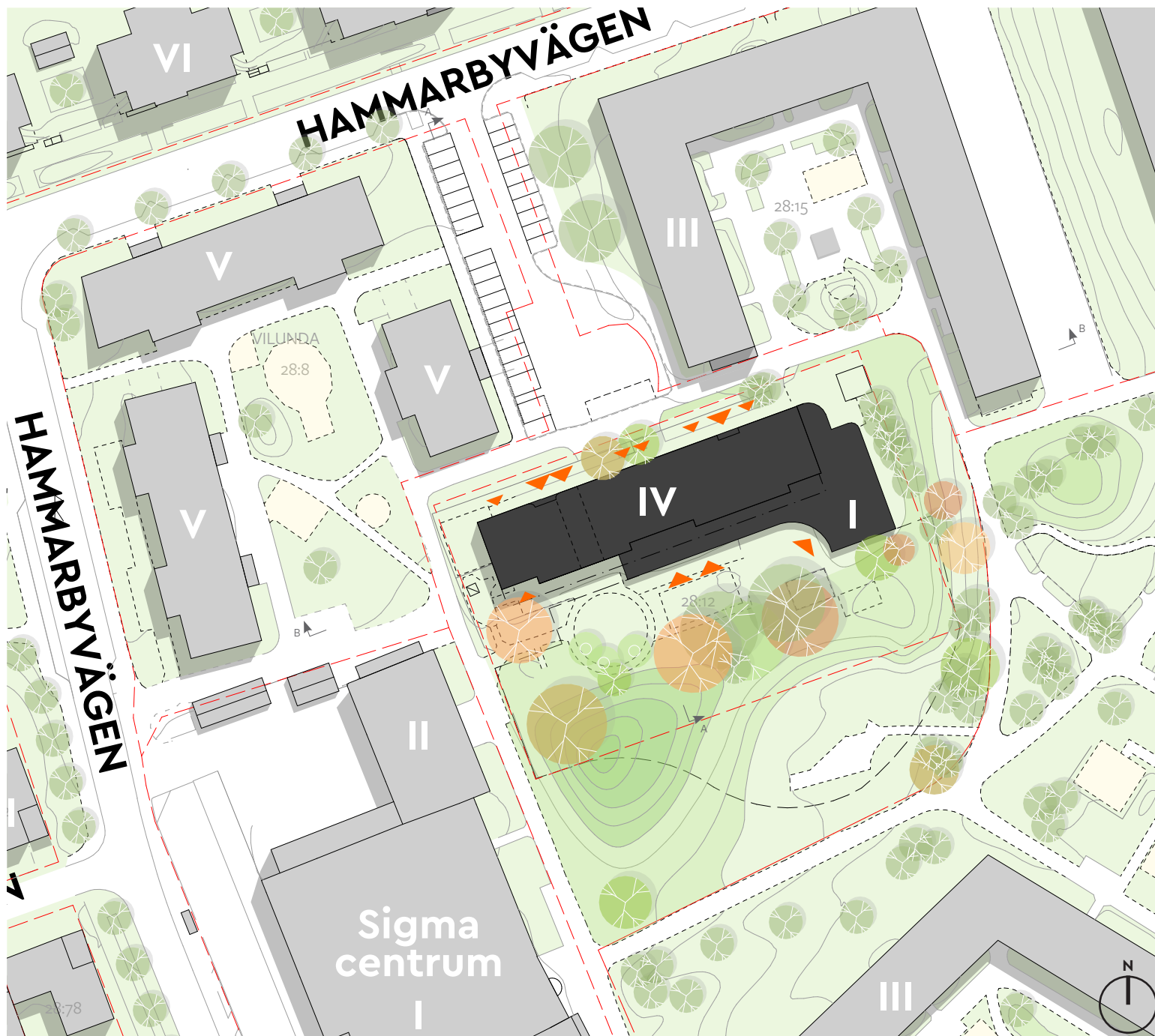
Byggnadsmaterialen är främst vit puts och tegel samt skiffer runt entréer och vissa detaljer i trä.

Utmärkande karaktärsdrag som bidrar till en sammanhållen gestaltning av området:

- Skalan på bebyggelsen och renheten i volym
- Horisontalitet genom fasadlängd, horisontella fönsterband och balkongernas utformning.
- Gavlarna som motiv
- Taken
- Entréer och balkonger vänder sig mot gårdarna bidrar till att skapa omslutna gårdsrum. Dock bidrar detta också till tydliga baksidor mot omkringliggande gator.

Illustrationsplan

Förslaget, skala 1:1000

Den nya byggnaden utformas med en öppen bottenvåning med bostadsentréer mot gatan. En omsorgsfull gestaltning av bottenvåningen och ett omhändertagande av byggnadens möte med gatan bidrar till ökad trygghet på platsen och tillskapar nya kvaliteter i området.

Gemensamma uteplatser för bostäderna placeras på takterrass på förskolans tak och i markplan vid byggnadens sydvästra del riktad mot Sigma centrum. Placeringen av uteplatser och bostadskomplement i bottenvåning bidrar till ökad trygghet i området.

Förskolevolymen utformas med ett organiskt formspråk för att passa in i landskapet och parken. Den högre delen som innehåller bostäder ges ett stramare formspråk som knyter an till den ursprungliga bebyggelsen i området i volym och skala.

Teckenförklaring

- Bef bebyggelse
- Ny byggnad

Modellstudie: Flygvy från sydöst med den nya byggnaden i mitten.

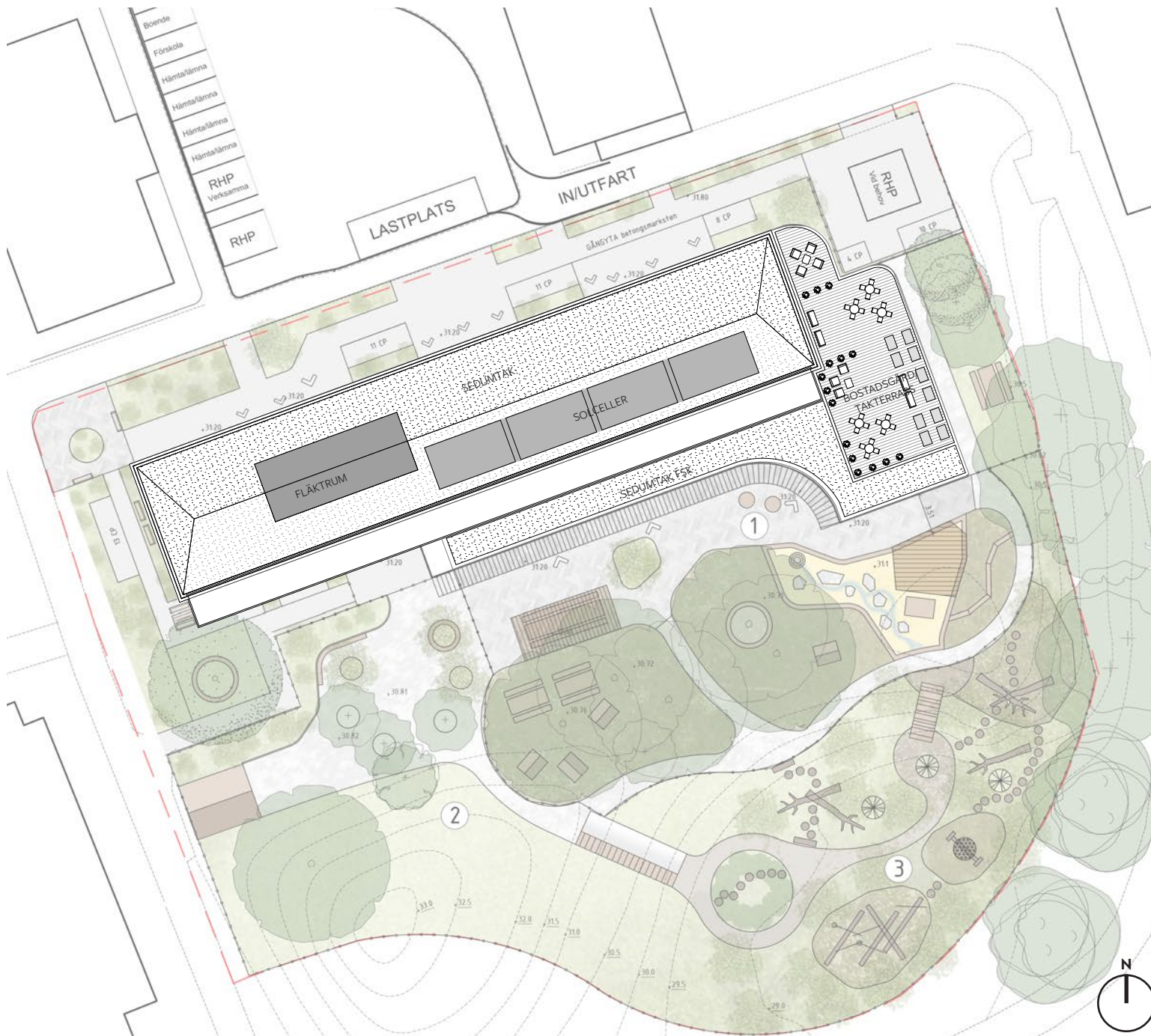
Skala 1:500

Förskolan placeras i bottenvåningen vilket bygger vidare på det fondmotiv i gaturummet som finns på platsen idag.

Förskolans personalentréer och bostädernas entréer ges en tydlig utformning för att öka orienterbarheten. Bottenvåningen aktiveras och varieras genom välkomnande entréer, förskoleverksamheten och bostadskomplement såsom cykelverkstad, återbruksrum, tvättstuga och liknande.

	Entré förskola
	Entré bostad
	Förskola
	Bostadsentréer, RS/BV
	Bostadskomplement
	Miljörum
	Teknikutrymmen

Takplan

Skala 1:500

Taket utformas som ett låglutande sadeltak med en detaljerad takfot som ger volymen ett dekorativt och vackert avslut mot himlen.

Den låglutande takytan används för hållbarhetsändamål; på den högre bostadsdelen rymms både grön takyta och solceller.

För att minska miljöpåverkan planeras byggnaden att utföras utan källarplan, detta medför att fläkttrum placeras på tak/vind. De delar av installationsutrymmet som sticker upp över takytan plåtbekläds och följer övriga takets lutning.

Det lägre taket på förskolevolymen utnyttjas till bostadsgård med möjlighet till samvaro för de boende, privata uteplatser och en zon med grönt tak närmast förskolegården.

Modellstudie: Flygvy från nordöst, den nya byggnaden sedd från angränsande bostadsgård.

Gårdsutformning

Skala 1:500

Förskolegården har idag redan stor potential med stora uppvuxna träd, kuperad terräng och omgivande parkmark. I detta gestaltungs-förslag utvecklas gårdens befintliga karaktär och gården får ett naturtema med naturliga material och en rik vegetation.

Gården delas upp i tre zoner, den trygga zonen (1), den vidlyftiga zonen (2) och den vilda zonen (3). Mellan dessa zoner kan barnen röra sig fritt.

1) Närmast byggnaden finns den trygga zonen, ett område att uppleva trygghet, lugn och ro i. Här finns bl.a. en stor sandlek, plats för uteklassrum och sitt/samlingsplatser.

2) Den vidlyftiga zonen har plats för utrymmeskrävande lek. Här finns gott om utrymme för rörelse och barnen att röra sig fritt. Denna zon innefattas bl.a. av kullarna och öppna flacka ytor av både gräs, täckbark och stenmjöl.

3) I den vilda zonen finns rik vegetation och möjligheter att vara ifred. Den vilda zonen är en utforskande zon. Här kan kojor byggas, bladsoppor lagas och fantasileken utvecklas. Här kan barnen få känslan av att vara i en annan värld. Här finns bl.a. pilkojor, rika buskage och klätterlek.

Flygvy från sydöst med park och förskolegård i förgrunden.

Flygvy från sydväst/ Sigma.

Vy mot nordöstra gaveln med förskolevolym och bostadsterrass i förgrunden.

Volymstudie

Modellbilder

Den nya byggnadens och gårdens utformning har arbetats fram med platsanalys (Upplands Väsby kommun, 2021), genomförd kulturmiljöanalys (White, 2021) och kommunens Stadsbyggnadsdefinition med gestaltningsbilaga som grund.

Förslaget till ny bebyggelse:

- Ny byggnadsvolym som inordnar sig i befintlig byggnadsstruktur både genom sin placering och volym.
- Byggnad i fyra våningar, varav tre bostadsvåningar och en bottenvåning som inrymmer förskola och bostadskomplement.
- Förskola och bostäder ska vara tydligt läsbara i volym.
- Byggnaden ges en tydlig bas mot marken och avslut mot himlen.
- Sockelvåning markeras genom avvikande material på förskola och en tydlig uppdelningen mellan förskola och del med mobilitetstjänster och gemensamhetslokal för bostäderna.
- Taket gestaltas som ett låglutande sadeltak. Mötet mellan fasad och tak tydliggörs genom en dekorativ takfot.
- Balkonger integreras i husvolymen.

Volymstudie

Modellbilder

Vy mot entrésida med nordvästra gaveln och mobilitetsdel närmast i bild.

Flygvy från nordöst

Volymstudie

Modellbild - Flygvy från nordöst

Volymstudie

Modellbild - Vy från gata med ny byggnad i fonden

Fasadelevationer

Skala 1:500

Fasad mot norr, entréside

Fasad mot söder, gårdsida

Fasadelevationer

Skala 1:500

Fasad mot öst

Fasad mot väst

Fasadelevationer

Skala 1:300

Fasad mot söder/ Gårdsfasad

Fasad mot norr/ Entréfasad

Fasadelevationer

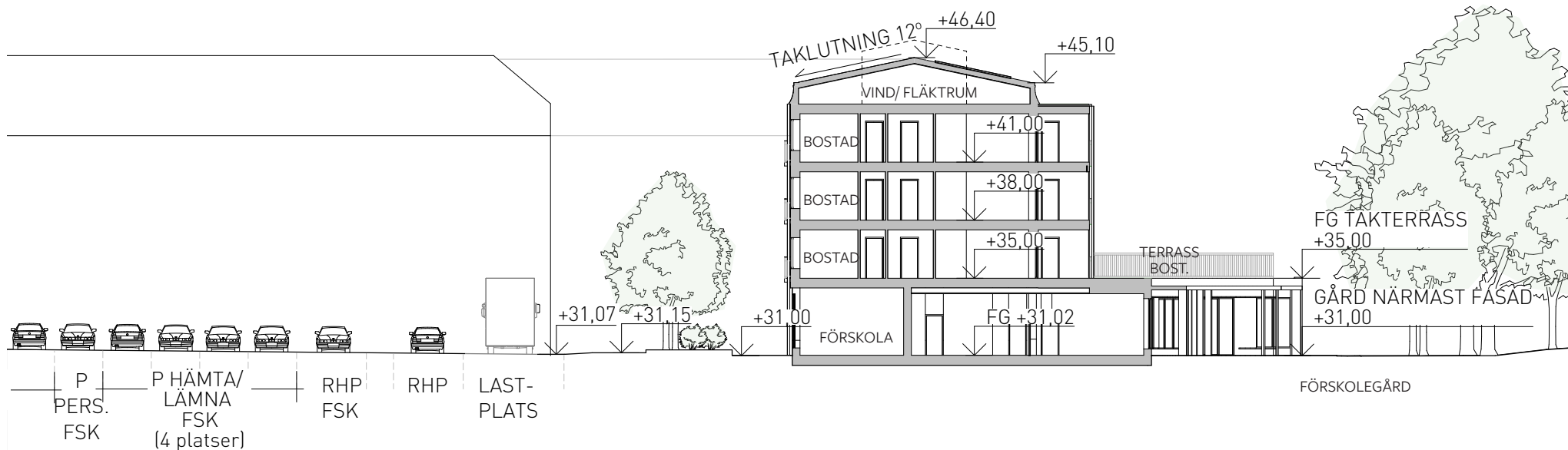
Skala 1:300

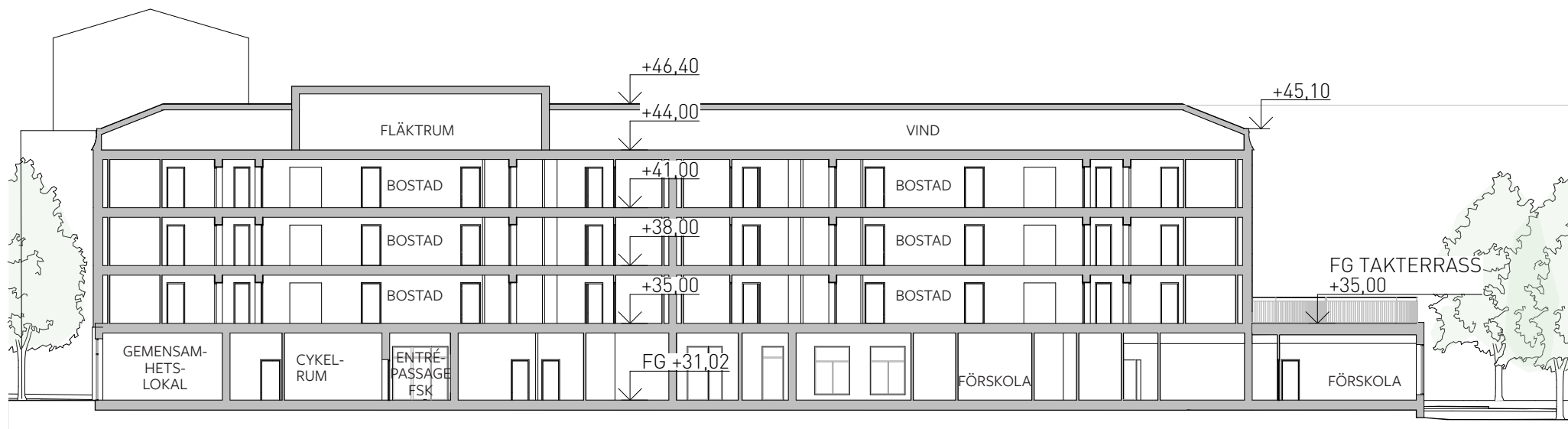
Fasad mot öst

Fasad mot väst

Tvärsektion A-A, gata/ parkering, byggnad och förskolegård

Längdsektion B-B, genom byggnad

Träbyggnad

Balkongzon

Grönt tak

Takterrass

Mobilitet

Samvaro

Förskola

Odling

Gestaltungsprinzipien

Byggnaden är med sin volym och formspråk väl förankrad i området. Samtidens avtryck är en stark hållbarhetsprofil som genomsyrar projektet.

- Gemensamma ytor ger samanhållning och skapar trygghet
- Mobilitetstjänster tillgängliga för alla
- Öppen och social fasad mot söder med generösa balkonger ger trygghet i parken
- Förskola i entréplan, bostäder där utöver
- Bostadsgård med uppsikt över park/förskolegård
- Trä i fasad och stomme
- Gröna tak samt takterrass
Energisparande teknik som solceller etc.

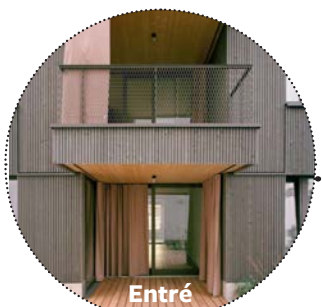
Takfot

Sockel

Portik

Entré

Gestaltungsprinciper

Den nya bebyggelsen ska vara ett tillägg i befintlig miljö som inordnar sig i ursprunglig struktur och skala.

En enkel volym med tydligt släktskap till det befintliga.

- Fönstersättningen är lugn och repetitiv med inspiration från kringliggande bebyggelse.
- Del av bottenvåningen som innehåller förskola ges en avvikande gestaltning, en tydlig sockelvåning.
- Bostadskomplement i bottenvåning utförs med generösa fönsterpartier.
- Bostadsvolymen gestaltas som en sammanhållen volym i material som ger ett lättare intryck.
- Takfot ges en omsorgsfull gestaltning, en omtolkning av befintlig bebyggelses utformning fast här i trä
- Entré till förskola från parkering utformas som en portik, ger en tydligt annonserad entré samt plats för förvaring av barnvagnar etc.
- Generösa indragna bostadsentréer mot norr placeras under balkonger.

Referensbilder, exempel på utformning

GESTALTNINGSBILAGA
VILUNDA 28:12 m.fl.

VÄSBYHEM
En vård för alla

Brunnberg & forshed

Urbio

Material- och kulörpalett

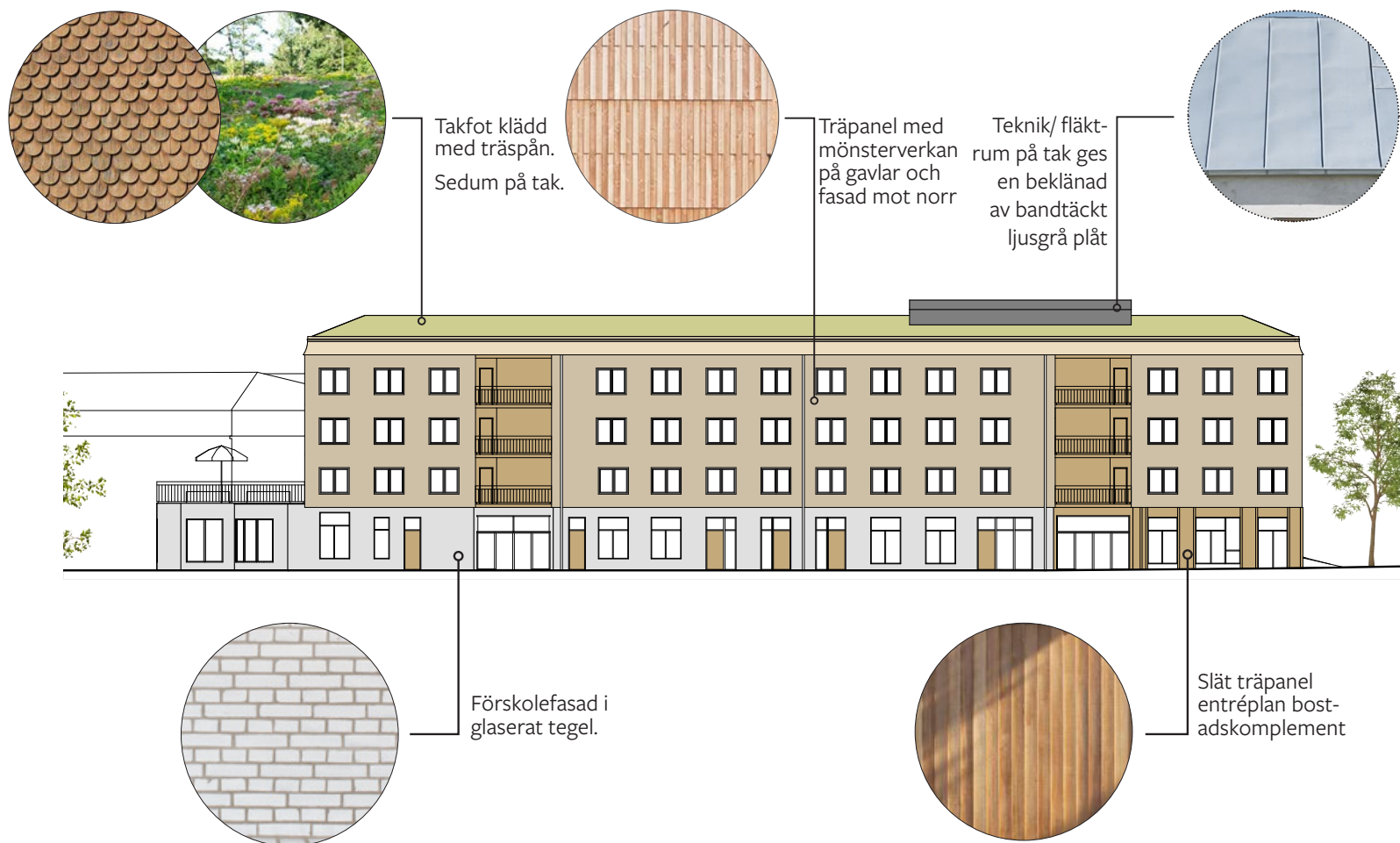
Skala 1:400

Byggnadens gestaltning knyter an till platsen och de befintliga byggnadernas gestaltning genom en enkelhet i volym och fasad. Den nya byggnaden gestaltas med hållbara material, både ur klimatsynpunkt och för att vara hållbar över tid.

Bostadsvolymen gestaltas som en lättare trävolym som vilar på förskolans tyngre tegelvolym. Bottenvåningen får ett mer öppet uttryck genom att entréer och gemensamhetsutrymmen placeras mot gatusida och gångstråk mot Sigma centrum.

På den högre bostadsdelen ryms både grön takyta och solceller. Det lägre taket på förskolan utnyttjas till bostadsgård och grönt tak.

Takfoten utformas för att ge volymen ett dekorerat och tydligt avslut.

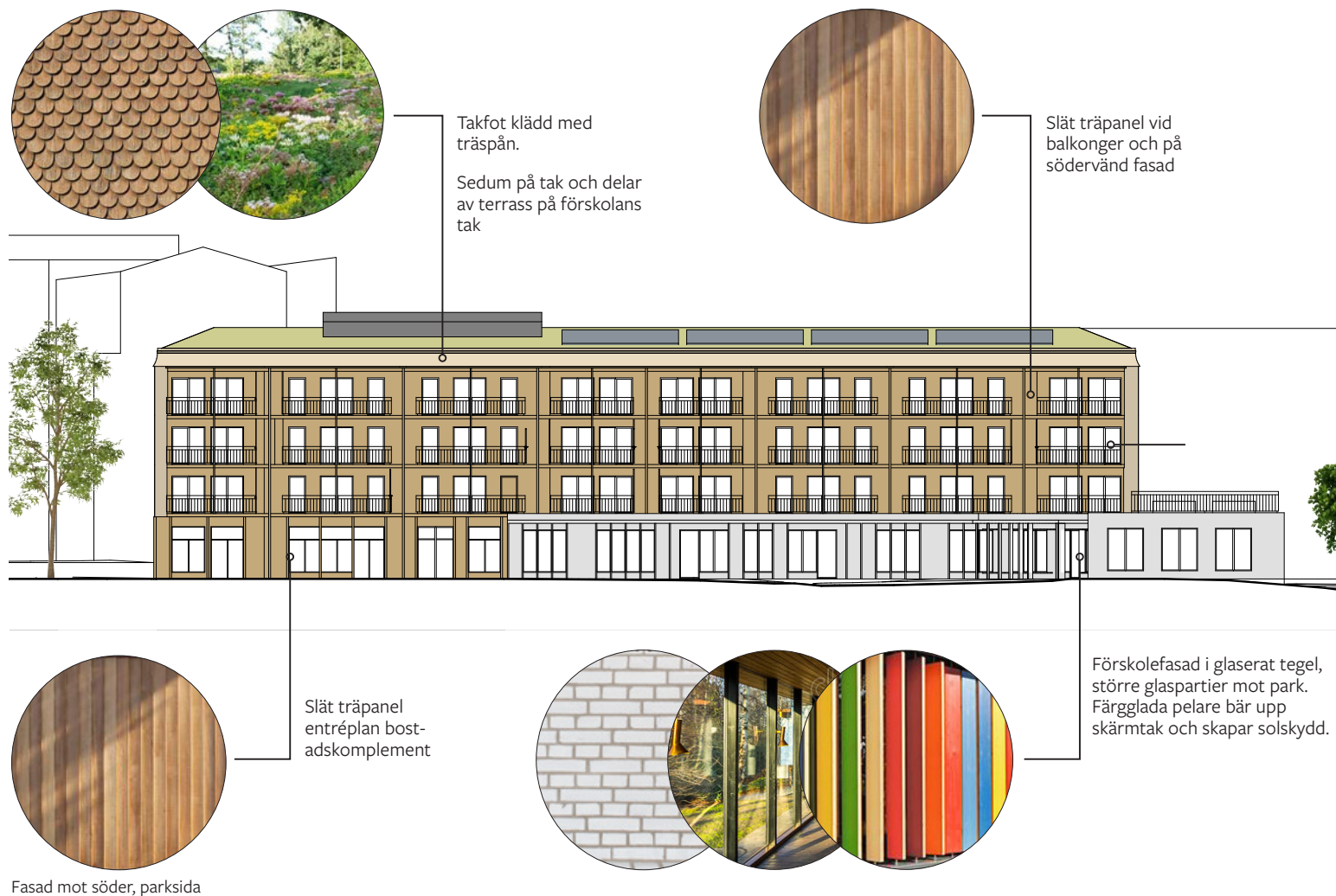

Fasad mot norr, entréside

Material- och kulörpalett

Skala 1:400

- Sedumtak med solpaneler
- Träfasad bostadsvåningar och bostadskomplement i bottenvåning.
- Fasad förskola muras i tegel i avvikande kulör
- Solavskärmning förskolefasad utförs i kulört färgskala.

Fasad mot söder, parksida

Material- och kulörpalett

Illustrationer förskola

- Förskolans fasad utförs i avvikande kulör, intilliggande illustrationer utgör exempel på detta

Exempel färgsättningsalternativ förskola

Dagsbild

Fasad mot söder/ mot parken, förskola i bottenvåning

Kvällsbild

Vy mot västra gaveln med Sigma center till höger i bild.

